

Dosarul nr. 3ra-903/21

Prima instanța: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: L. Holveițaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, I. Muruianu, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

3 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Rolemska Iryna, reprezentată de avocatul Zmeu Alexandru,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Rolemska Iryna împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Integrării Europene, Agenției Proprietății Publice, Guvernului Republicii Moldova cu privire la obligarea executării hotărârii, obligarea întreprinderii acțiunilor și anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 6 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost admise apelurile depuse de Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Interne și Integrării Europene și Agenția Proprietății Publice, casată integral hotărârea din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 29 ianuarie 2020, Rolemska Iryna a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Integrării Europene, Agenției Proprietății Publice cu privire la obligarea executării hotărârii, obligarea întreprinderii acțiunilor și anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta a menționat că este proprietara următoarelor bunuri imobile proprietate privată: construcția capitală cu destinație locativă, lit. „A”, cu suprafața de 402, 2 m.p., cu anexele lit. „B”, lit. „Γ”, nr. 1-3, precum și a terenului aferent cu suprafața de 0,0397 ha nr. cadastral 5110137500:50:011:0044, amplasate pe str. Tinysta nr. 6/4-A, or. Odesa, Ucraina.

A explicat că prin Hotărârea Guvernului cu privire la trecerea unui bun imobil din domeniul public în domeniul privat al statului și încheierea unui contract de schimb nr. 142 din 27 februarie 2019, a fost dispusă acceptarea propunerii grupului de lucru privind schimbul bunurilor imobile sus-menționate cu bunul imobil (construcție capitală) amplasat pe str. Posmitnogo nr. 2/2 Б, or. Odesa, Ucraina, proprietate a Republicii Moldova, aflat în administrarea Ministerului Afacerilor

Externe și Integrării Europene care a fost trecut în domeniul privat al proprietății de stat prin aceeași hotărâre de Guvern.

Astfel, a relatat că potrivit pct. 3 și 4 din hotărârea dată, părțile au fost însărcinați să execute următoarele obligații: să asigure semnarea contractului de schimb, cu înregistrarea ulterioară a acestuia la autoritățile competente ale Ucrainei a dreptului de proprietate al Republicii Moldova asupra bunurilor imobile prevăzute la pct. 1, cu modificarea corespunzătoare a destinației acestora; să instituie comisia de transmitere și să asigure transmiterea bunurilor imobile în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015.

Având în vedere neexecutarea de către părți a Hotărârii Guvernului cu privire la trecerea unui bun imobil din domeniul public în domeniul privat al statului și încheierea unui contract de schimb nr. 142 din 27 februarie 2019, în adresa acestora a fost depusă o cerere, prin care a fost solicitată inițierea procedurii administrative de pregătire și încheiere a contractului de schimb în privința bunurilor imobile, aceasta fiind recepționată la data de 4 noiembrie 2019.

În contextul dat a susținut că Agenția Proprietății Publice, prin răspunsul nr. 05-06-4828 din 18 noiembrie 2019, a comunicat că asupra valorificării actului normativ (Hotărârea de Guvern nr. 142 din 27 februarie 2019) urmează să se expună Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene în calitate de autoritate responsabilă de realizarea acesteia și, respectiv, beneficiar al procedurii de schimb, iar Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene nu a examinat cererea înaintată.

Prin urmare în adresa Ministerului Afacerilor Interne și Integrării Europene și Agenției Proprietății Publice a fost înaintată cererea prealabilă în vederea soluționării prejudiciară a litigiului administrativ, prin care s-a solicitat inițierea procedurii administrative de pregătire și încheiere a contractului de schimb în privința bunurilor imobile.

Prin răspunsul nr. 05-06-26 din 9 ianuarie 2020, Agenția Proprietății Publice a comunicat despre imposibilitatea satisfacerii cererii prelabile, iar Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene nu a examinat cererea prealabilă.

A afirmat că răspunsul Agenției Proprietății Publice nr. 05-06-4828 din 18 noiembrie 2019 este ilegal.

În susținerea opiniei enunțate a remarcat că executarea Hotărârii Guvernului cu privire la trecerea unui bun imobil din domeniul public în domeniul privat al statului și încheierea unui contract de schimb nr. 142 din 27 februarie 2019 este un proces complex care impune participarea atât a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cât și a Agenției Proprietății Publice.

La fel, a susținut că ambele autorități au fost împuternicite să asigure încheierea contractului de schimb, prin urmare Agenția Proprietății Publice nu este îndreptățită să invoce lipsa de competență.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 7 alin. (4), 8 alin. (2), 29 din Legea privind administrarea și deținerea proprietății publice nr. 121 din 4 mai 2007, pct. 13 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901 din 31 decembrie 2015, art. 54 alin. (1), 64 alin. (1)-(2), 206 alin. (1) lit. c), 209 alin. (3), 224 alin. (1) lit. c) Cod administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea de a întreprinde acțiunile necesare și prescrise în Hotărârea Guvernului nr.142 din 27 februarie 2019 cu privire la trecerea unui bun imobil din domeniul public în domeniul privat al statului și încheierea unui contract de schimb, și anume: să inițieze procedura administrativă de pregătire și încheiere a contractului de schimb în privința bunurilor imobile: 1) terenul aferent cu suprafața de 0,0397 ha (număr cadastral 5110137500:50:011:0044) și construcția capitală cu destinație locativă, lit. „A”, cu suprafața de 402,2 m², cu anexele lit. „B”, lit. „Г”, nr. 1-3, amplasate pe str. Tinysta nr. 6/4-A, or. Odesa, Ucraina (proprietate a reclamantei) și 2) bunul imobil (construcție capitală), amplasat pe str. Posmitnogo, nr. 2/2Б, or. Odesa, Ucraina (proprietate a Republicii Moldova).

Prin încheierea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost atras în proces Guvernul Republicii Moldova în calitate de persoană terță (f. d. 77, vol. I).

La 25 august 2020, Rolemska Iryna, reprezentată de avocatul Zmeu Alexandru a depus cerere de completare a acțiunii prin care a solicitat anularea Hotărârii Guvernului nr. 577 din 31 iulie 2020, pentru abrogarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 142 din 27 februarie 2019 cu privire la trecerea unui bun imobil din domeniul public în domeniul privat al statului și încheierea unui contract de schimb și obligarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene să execute Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 142 din 27 februarie 2019 cu privire la trecerea unui bun imobil din domeniul public în domeniul privat al statului și încheierea unui contract de schimb (f. d. 104-108, vol. I).

În motivarea cererii de completare a acțiunii a menționat că la data de 31 iulie 2020 de către Guvernul Republicii Moldova a fost adoptată hotărârea nr. 577 (publicată în Monitorul Oficial nr. 199-204 din 7 august 2020) prin care s-a abrogat Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 142 din 27 februarie 2019 cu privire la trecerea unui bun imobil din domeniul public în domeniul privat al statului și încheierea unui contract de schimb.

În opinie reclamantei prin hotărârea sus-enunțată, autoritatea publică a încălcat normele materiale, nu a respectat prevederile legale de examinare a unei proceduri administrative și de emitere a unui act administrativ.

Ulterior, reclamanta Rolemska Iryna, reprezentată de avocatul Zmeu Alexandru a depus o cerere prin care a indicat că acțiunea a fost înaintată inclusiv și împotriva Guvernului Republicii Moldova, care are statut procesual de pârât (f. d. 121-122, vol. II).

Prin hotărârea din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea. A fost anulat actul administrativ individual defavorabil – Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 577 din 31 iulie 2020 și a fost obligat Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova și Agenția Proprietății Publice să întreprindă acțiunile necesare și prescrise în Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 142 din 27 februarie 2019, și anume: să inițieze procedura administrativă de pregătire și încheiere a contractului de schimb în privința bunurilor imobile: 1) bunul imobil (construcție capitală), amplasat pe str. Posmitnogo nr. 2/2 Б, or. Odesa, Ucraina, proprietate a Republicii Moldova, aflat în administrarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, și, 2) terenul aferent cu suprafața de 0,0397 ha nr. cadastral 5110137500:50:011:0044) și construcția capitală cu destinație locativă, lit. „A”, cu suprafața de 402,2 m², cu

anexele lit. „B”, lit. „F”, nr. 1-3, amplasate pe str. Tinysta nr. 6/4-A, or. Odesa, Ucraina, proprietate privată a reclamantei, Rolemska Iryna.

La 26 octombrie 2020, Guvernul Republicii Moldova a depus apel împotriva hotărârii din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 10 decembrie 2020 a prezentat motivarea apelului.

La 5 noiembrie 2020, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a depus apel împotriva hotărârii din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 4 decembrie 2020 a prezentat motivarea apelului.

La 10 noiembrie 2020, Agenția Proprietății Publice a depus apel împotriva hotărârii din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la data de 4 decembrie 2020 a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 6 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile depuse de Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Interne și Integrării Europene și Agenția Proprietății Publice, casată integral hotărârea din 23 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Rolemska Iryna, reprezentată de avocatul Zmeu Alexandru a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 6 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin referința depusă la data de 15 septembrie 2021, Agenția Proprietății Publice a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Prin referința depusă la data de 27 septembrie 2021, Guvernul Republicii Moldova a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Prin referința depusă la data de 2 noiembrie 2021, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Rolemska Iryna, reprezentată de avocatul Zmeu Alexandru, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

La rândul său, art. 245 alin. (2) Cod administrativ, reglementează expres că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că decizia motivată a instanței de apel a cărei casare a fost solicitată în prezentul recurs nemotivat a fost notificată reprezentantului recurenteii avocatului Zmeu Alexandru la data de 19 august 2021 prin intermediul poștei electronice la adresa indicată în cererea de completare a acțiunii, iar potrivit extrasul din poșta electronică anexată la dosar, ultimul a

confirmat recepționarea acesteia (f. d. 146-147, vol. II), însă recurenta Rolemska Iryna și reprezentantul acesteia avocatul Zmeu Alexandru contrar prevederilor art. 245 alin. (2) Cod administrativ, nu au depus în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău, adică până la 20 septembrie 2021, motivarea recursului, reieșind din considerentul că ultima zi a termenului - 18 septembrie 2021 a fost o zi nelucrătoare de sâmbătă.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 Cod administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Or, prin extrasul din poșta electronică conținut la materialele cauzei se atestă indubitabil că decizia motivată din 6 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată reprezentantului recurenteii avocatului Zmeu Alexandru, la data de 19 august 2021 (f. d. 147, vol. II).

Astfel, la caz prezintă relevanță prevederile art. 65 alin. (1) Cod administrativ, care expres stipulează că culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Prin urmare, în speță, prin prisma prevederilor art. 245 alin. (2) Cod administrativ, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune motivarea recursului și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării deciziei motivate – 20 august 2021 și a expirat la data de 20 septembrie 2021.

Cu toate acestea, contrar prevederilor art. 245 alin. (2) Cod administrativ, recurenta Rolemska Iryna și reprezentantul acesteia avocatul Zmeu Alexandru nu au întreprins nicio măsură în vederea depunerii motivării recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei din 6 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adică nu s-a conformat prevederilor legale și a formulat o simplă cerere de recurs nemotivată, fără a evidenția motivele ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată de instanța de apel. Această circumstanță face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța investită cu soluționarea căii de atac.

Or, în recurs nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o decizie neîntemeiată. Condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implică determinarea greșelilor anume imputate instanței ierarhice inferioare, cu expunerea argumentată a criticilor în fapt și în drept.

Completul consideră că recurenta Rolemska Iryna fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

În acest sens este relevantă și jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

Pentru motivele expuse și având în vedere că Rolemska Iryna, reprezentată de avocatul Zmeu Alexandru nu a depus motivarea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Rolemska Iryna, reprezentată de avocatul Zmeu Alexandru.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Rolemska Iryna, reprezentată de avocatul Zmeu Alexandru, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron